

87-455

~~1967~~ 1956
~~1948~~ 1909
~~1909~~ 47
 1930
 1909
 22

~~30~~
~~1967~~ مریخو

دولالتف

(سراج تلمیذ و روحانی)
 قریب از حقیقت طلب کرم قبول کنایه می قاری
 تار توفیه ملک و او قریب به اول از سیر لاری

۱۹۲۳ هجری خورشیدی

یازدهم
 میرزا

میر جو مسلک اور وہیں تکرار ہو لائی کہ ان کو
ہم سو لایا ہے ہر کم ہوا وقت میں ہمارے بیٹے جو ہمارے
دو لختی سیکلروں میں وہ آئے معلوم ہوا
بیٹے کے خلق پر فائدہ کیلئے ملک میں
اوستیور سالہ میں یا ز دو ہر

میر جوقو د و لاطو

س ۱۹۰۹

و ڈیو قاسا ال مولدا

ما میں ہر ایک کی ۵۰

ما میں یہ کہ جو غویا و و ہر طرح

مولانا محمد

قرا ق خلقینان ہور و غنی ہم ہو کوئی

حالی

میر جوقو نیکہ او طور سہ قلم طاریتای

یا ایگی لہاس ہر لخت مینان جو ہر نہ جا بیای

چا ما کدی قدری حال کو رساتسای

با دعو ساوا و یا فسا کی قاری جا بیای

نہ فائدہ براہ رینان قور فالہما مینان

لہا ز ارجاس قاری ہور جا بیای آقبای

آرتقدان تعلیم آلو کی ہر ہر ہر

ہور وون لا یقہ ہا قیل طاریتای

سہ نیکہ ہوی کو رساتسای جا ستاناسک

طاسدالہ گورننگور و خلق رو تا بیای

بول جا قدرہ سوز بازاری کہ تار کسکی

طاساتسای ہر کسکی سید ہر جا بیای

سور کدی براہ سوز گور و ہا قلم

دوی تیبی است جورا کستور است ایمن
سایه لغات رزق در جور و طایبای
همت طاووس کیسادی دیب مثالده بار
چنگکه هنر قایدان نه هفت آرتیبای
طلبدی یا ثی و سبزم با غلا نلار
حد روگه لا یقینی غول آفتاب
چنگدر این نینی چنگت بو سوه جورا
خدمت بین وایده بیب حلقه جاق
بامسک بول آسیم بولسان دیگات چونین
هنر بی مکتا حلقه جور شده ما تیبای
جان فده مالک تری بولسون چنگت
«دین ملت» دیگان سورجی تور بورد
صیر کفیل بویوده همان بولیا سیکه
طور ما سام قولکدی آکیل ایقاده شوره
آه اسوب قار انصیر مشور لی قراق
آی طومانی کون هم چقبای و طور طایب

سورجی تور بورد

سورجی تور بورد جانغان اوریدی کورگان آدم
قالا بیج تور و ممکن جانغنه با تیبای
بر کیکاس تو سوزی خیال با سدا ریه
دفترت عبرت ایچون تاسدا ریه
قصص ما آرناب یازدم خلق ایچینده
بیسر ما یی عسرده جان سدا رینه
آرناب سب عمرده کور هم کوب اس
داتن چامالاد مر فلقدر ای تیکینسر
قارالاس هر قایدوسی کورتادی
بی آرتیق بر او ی کیم دین ایمن
قر اقدون قای نسلران طاراقا نین
بلا رسن شجره دک قاراقا نین
بول بیسره سورجی او چون طوقتا ما یهین
جان این با سوه سورجی جانرا غا نین
آدم ذات نیجه تور لی جهان تولغان
هر دینده هر مدهیده نینه بولغان

سوندن گوی شهران اورون آلوب
صحراده بزده قزاق کوچیب قوئغان
اول زمان اوچه یوز برکه آرد لاسقار
یاغوب هلیج باد شافه قارما سدان
خان چغوب اورا چینان فلقدی بیلا
میلری حکم ایتموب اورنان ساقچان
کو چسه ده من چاقرم جیر جاییلی
آقغان بولاق چالغینی کورن اوراییلی
طوقتی قورده آجور ویدی طای قولدور
جیر طار بولوب کور مایدی وایمیری
سول گیزده بزده قزاق آلا بولغان
کولر انان دشمانلاری نه بولغان
کو چدیسی فاچار لارین چاویب آلوب
بور و نغودای بولماغان بولا بولغان
ایل چاویب کسی اولتورسه با طردیگان
با طر لار فقیر لردین حقیق بیگان

خبر نوردان

بزموندای بول و قنده بولور میدون
اسده سه طلق فایده سن عقیل میان

کیوبدی فتنه نکه جو لیا چیلیب
برنیان دشمانلغین بری آسروب
آیریلوب بیر که مدت قار آجورده
طور و بر با سقا لرفه قور یاس اورا
کیوبدی آرد لاسقوب بر طوبو سقان
بارمتا ورق قلوب مال قوو سقان
صیالهای کیش دنیا که تالا سوهید
طار هلیق ایندی کور و بول سقان
ماز ایسی کیکان برده ای اجدن صرمدن
آز آتا کور کات کور لقا کوچدی جورین
دور کین سه تار طالا سسه قور عونجه جیم
بیر که سین بول قزاق سوینو قور سقان
سول کونده جاوفه قار ایسی قور یان قور
قوتلوب ناد انلقران علم طای سقان

غیر اتن بو بیند اخی حیکه جو مساب
کیترمای غیر حیلک قارند اسقه
اوزدی اوزی طاقو بولوب طور غات کونر
قالا ایبری هر شرسه دک موبردی بو سینه
مناکای بول وقتده طور رمز ایبری
دشمانغه طابا بولو کدکلی ده سینه
چور ماگان کیکه جانلر اول حالنده
اونامی طور مق قایره خان طاقنده
دو سیه مهلکینه باغ و بوری
آ بو الحیر دور و خان طاقنده
پادشاه آیتقان دهر لکلبین بیلدیمین
لا یکنه هم چیرکه تیمار یمن
لا اوق آتبات قایطاری بای باغ غاندره
قالا ایچی قدر کدی بلما یمن
آلما سقه وعده ایکنات بزدان صالدرت
اوزینه تورلک باسی سالغان رامات

قراقور دو سیه بلی بر اوقای
بار بو لسه بیر امن دین بید حاجت
قراقوری اینه اولی بیلگن خان
بر او بیلک دینیا چینای آقا سلطان
قالدیروب اوسیلردک همه سوره
چخوب کور بزدلک طوسره بول کونر اوق
قزیچوب قزار فاطمه کیتکانلار کوب
چین آلوب درجه فه دیکه ایبری بوب
اویلا دی اوز فایره سن خلقری صانوب
قراقوری هیچ کیر کسر ایکنای بوب
طو مانعه کدی قالده بزدلک قراق
آرتی چاره آردی طو بوق بول به عیب
آدا استقان آفایینغه باسی بولوب
اچلده چول کور سنان آرم آراق
فه بولدی کیتسه قراق بول ریت بن
چاره یلار داری اوز دینای اوسی جردن

بعل حاله ان قوتو لاله اوله امانت
اورانوب هنر و علم کلامای چیدن
چینیسی فقدر کدرن آجی بولوب
قولنا ب بول و قشده نرگین کتکان
سنگین باس کونار سب هج سیز بایری
دولسه ده جار اسینه بو روح سیکان

قرآق خلقی نرگین بوردونجی معشینی

قرآقردن قانداق ایزدی معشینی
برکونده کوچوب قوتغان راحتی

قایخوجوق حسرت جوقه قرهوزبالا
توزاگان باسیکده مین سلطنتی

کتیوچید کوچی باسیلر لگاری وزوب
جاراسوب اور فور منجه سیاستی

جاراسوب

جاراسوب جان من بالالار چور و چیدی
جارا تقای او بی عیب جویرون اتری
جامیلا و نه طبعاً بعبیر صوبطو چید
استقدرن قالمایمده سب صرا راتی
تزلوب کولجا قالای قونو چیدی

جاراسوب ارق او یلر نرگین قیالقی
کونک اورای چالغندار قه بیبا بایلاب
بایلقردن کورنوب چیدی قلا مکی

جان جانوار راحت مین برجا ساو چید
برگانداق بولمیسینه کبیر چنتی
اچکان ماسن جیگان طوق خوب چور

توزا کوب بوز مالان نرگین سیاستی
دولدرگان چیه تیره کیتو چیدی

قره کیلیجا ایزدی میرنه الر نرگین همانجی
کتیوچوب جویرون نرگین اول و قشده
ناچار قه شیو هور و چیدی

اول طوبی کیان توسته، قره زانوب
طلوی بولوا آت چا بوچیدی برجام اتی

بیله عجب مرطوبه لایفه آس بیرو چیر
فانر خولسه خلق احمده اما بی
با و زه اتوب باغلا نری کقولون صویوب
رغیسه قدر کیله چیر سوزدن شرطی

قانا گای اوسنی آتقان لای بی جارمه
آینکسه سوزدن کمال حقیقی
بول خونه بولارخی اولدا، قاری بی مجور
بار بولغان خاشمشدن لر قورلاست

او قوقان فایده بیزار چا سدر بیزار
هر اصدت بولسه مگر معلوم
او بر انگان خلق بی خوف کیله چیلکله
طا لبوب او متلها این کیله چیلکله

او سدرای بلنگان صون مناز بیزار
کمره کم بیزدن جور بیدی اینلین بیزار

روسیه د چیر ما ملیون بار مسلمان

هری جوق او سیردن بر قوسلغان
مثلا بیزدن قزاق جو و قتره

تسقاری روحانی اداره دکن
بولالما ی قیله له قبول خفالت قدره

اوروده چیر چیلان چیر مره بان
قرانم اکور ما گانت آلی آلد گره

بولار سندن کونه بیز سینه موندان جهان
بومسره آیاق قولان قیله آت قال

بیر کونده طبر لایفه کیله بیز چامان

هنرمینان حاصل بولغان نرسه لر
هنر دنه افضل ریخین آتدیم نکر

مکترم، او قور بیزر، چیر ر فکر!
علم مینان حاصل بولغان نرسه لریدی

جان این بیان آتیب کتلا - او طوب

آت جیبیه سن آلتی آ بیلیق آلسر جو لغنه
آنکو ضمه جیبیکزادی بول اوت آرد جا
ایشتماسر خبر لاردی جیر جیبیه سن
آلامز تلگرام میت یا عجیب
جو رگوزد آفتو موبیل آت چیکلمسره ن
آمری قواره بولوب با تیرس کیتا مدد ن
هنرمین اوت بین سودی کولایه قلاب
آلسردان تلفیون میت جورت گید مسکن
داریا میت قارا جیرده ی فایرالاتوی
بورونغی قین بلیق جا یغنه قالدی
بالقدای محیطگرده جو زوب جوروب
عمل قتب پارا خود میت قاید جاردی
دخیده خیله میان آسمانغه او چردی
کیزنده حاجات بولسه جیر که خوشتری
آلسهین قوازده و شنی شمار، د ییب قویزی
خلق برون کورو بیری موندی امدی

تلگرام

تلگرام اف جنبه جعدی سم بپیر مسره
اینا فوب بو لغان اسره جورت سینار سز
اوستنات جورگات میان کوز کورهای
آلبته، قالاینجی سز بلا رسز،
ماشینا جیر آستیان جوردی طای
عجایب موندی خیله د اغی
نه نرسه اوز لگندن جارا الهایدی
هنرمین مونی طایقات بند د اغی
بیردینگه بومی، مینا، زینبیرا کلسر،
پیستولیت، ریو ولقیر، براو شیکلر
همه می بول و قنده بولوب تما حم
قلاتن جا و فقه قارونه کیرا کلسر
ماشینا ایلیگتیر پیکسی جنبه کیلادی
چارق بوب های میت او تسر جانانیدی
توون بولسه شهور اچی کونور کیدای
آلبته بول اسلر عجیب ایلدی

سوز سوزیلا بگر اما خوف آنکه سالار
 عجایب آیت او قوت دعا قیلا در
 بول سوز که کوز ماگان جان ما با سوز
 ده کیره که خلق دین کوی کورگان چیتار
 تیس قوب دین ترسه بکوتای
 ترسه می کورساتادی آلسره غی
 تویمه می تو به مدی قوب زور ایتادی
 بایا فی مونی طایقان هنر د افی
 ده سیه نوز زافدین کوب قاپریاسی
 طایلخان سونی مینان خلق فایراسی
 قهباتری آرزان قیلخان سول ایوی
 ناچار وه جیئیل کیلوب بول بها سی
 ماشینا جنبه چقدری چوب پاپانتن
 آرز کوزره جان قینامای کوب چاپانتن
 سوقا بارانگین سانسالی هم ماشینا
 سیکوری کوب فایرانو تیلک تابانتن

باصیر

باصیر خنده چقدری کتاب باصا توغنی
 خلقغه هنر معارف ساچا توغنی
 آوقلی گازیت زور زان هر طرفدان
 خبر من خلق دین کوزین آچا توغنی

هنر من مذکور لاری آدم طایقان
 چالغی اوق بزدرک قراف قاراب چاتقان
 هیچ برین اوسه آیتقانن اسدایالهای
 قتلاریدان کین قالدق ناله انلقدان
 بزده ایلمر بیساره ایتباس بیدری
 الگاری اوز قاضی رفه بیتباس بیدری
 دین دنیا مرطار چیلقران آرز بولوب
 هنر لخلق آتالوب کیتباس بیدری

= صایلا ولر خلقدره =

چقغالی فولست صایلا و قرقیک اوتری
 سول صایلا و با یقاسا نوز تو کبه چیدری

بای بولوب مرزا آقا نوب ملا جو شاندر
ملا سوپ و دلسر قغه آچی نو کردی

ایرلر براد جقدی «بی بولام»
کای بری «بی نوساقر» اوی بولام «بی

جیلکبای او چنچیر نیگه او طور سنون
قالایی آنالردن مین قالامریب

ایرلر قه ره و منار دی سینه آتوانریب
مالکنده آرقا سنده بر شاده افندیب

قاراچی، بعل قریسقه نه قلا رسنه!
بیچاره آورولانار قور جاتقان تیکه

« قلا نجه آویلنا یلقغه لایق» دریب
« السماق نه قیلساده قلا لایق» دریب

بر صورتی با یکی آتئرای آلقه کیلا
لا هماغه سیرتده مکرم طور لایق» دریب

بره آتئادان قالدمریب چیغار بر او
سزله مینین بر گه دیب بزده نکل و

عزلی

دن آلسه ماسر بولوب اول کیلادی
بر ماسه قامقئاندرای کولدی جود او

صایلا و باسی نقره گه مین مین آقچی
جانتوه او ره سر جوق بیات اونان باشقه

سترانز نیرن بین پیره ره رسویغی آلدی
پیرهای طماعی بولما پیری هم تلمه چکده

وه لست بعلار مال چا جوب چیغند انوب
صایلا و ادتار او سیلای ملهد انوب

آبران بولوب آلقا سنون راستخودین
بترادی غلقدان چلنره آلقوب

کیره ی صورتی چولاقن آرقدر اقرار
توق فایده جوق رو بیینه باروب چاقار

« قلا نجه مینین ملها قدر اس بولدر مین» دریب
قاتو نینه ماقتانن او سینی آتیار

مونی مین مال مشا چیلب آرق کیلادی
کوهدی آلسیر آقا چاردان حال کیلادی

او ترندی داشتند چنانچه در مدی
جایگاه اسکندر نیز بیجا کیناری
فاحقند برینه بری بد صالحوب
بهمه سه او را بق و بلسه اگر بارمنا آلوب
تعبه لاس جانمال و کیرسی آنگاه که
قداری بعلوب کیدی بزندان خلق
طورادی توره لاری کیکرامیب
پیرفود حیره اوزان جمان چیکرامیب
کوب ضرور بزندان قراق کور ساداعی
د بیایری موزای اسدوان بکینا
مال شاجوب هلا کرده نوب را لاسادی
مین کوب و سینه از سده دیب سناناسا
ایسی کینو و ادوب طلوب و ولست بولب
سوزانیدون خالق مینین جا اسادک
او سینه آت مونی مین بارو و نوسوس
دضا لقا آیتبار طعام حیره

شالی طه قلدر قدین توبه سندر ای
یتادی بر جلدن صولت او صیب
فعل کیدی خان اور سینه قانغه صوب
جورت کیدی چهار قدری جاتقه بلوب
با کیدلر هر میرین بو لخانن صولت
دری قاری کینای و بیرون آتقه صوب
یا پیریماد و دالی اوسنی صولت نه فایده بار
کوبایار کون کون ماین فتنه لری
کون کوردی بر پاروسین قولاق ایستو
کسی اولوب صولتی بولب ایر آیدالری
آفادان ای آیریلدی و آفادان اول
آفاییه آرزاندای و قیما تکلا بول
ماتلدی عزیز و جوده آن آتقی و فه
علامتی نادانلقده ایهمیسه بعل
اوزینه اوزی خالق جاننی آچیمای
مال ساجبار بولامیر دیب قولوستنای

جو صانسه قاضی بخیرسی جلال را بدی
خالق دله ندره قالدن فایرو سنیای

برودنه کوزدهی چیزه کولوی آتیه
مقاری کیکه جانور بی با سما ع
کسید ای آرق اچکن آورا لاف
یا پیر مر آوا کیمایمه خلق او سیدای

قرانم بول عام اتوب طاسرا بقره
خلق ری طور اچودخه با ستاقره
فولست، بیلاست، آولنا بلیق، و یورنا بلیق،
قیما یو خون سوخیه ما پاد شالوق به

= قزاق خیر لاری =

ملک جیتی هوز او تور بر مسنه سنره
بز کردن روسیه نکه فنا سنیه

هنر سن بو سو خیر کورده نضوت
قر قبا س کمر قزاق دله جلا سنیه

خلیق

لنده مله سگر دیوز آلیس سیکر
لارویه لیل دیوی خیر لکه همه سنره

طار لوب خلدن جلقه خیر سوو مر
مور یق دله کتدی بارک قالا سنیه
قدردن خالق بیره گان آقضا قالدن
بول اسنه فهم نظر صالا سیکه

تیزدی قر و ونده سو قبا ی قلوب
نسل کنت کوز جاسینا قالا سیکه
کر جوب کنول کسید گان خیر ان خیر ار
موز بقعه خوتش آما بول بار سیکره

خاصتی با با منی نکه زیار انک
قالد کجوب گوشه سنیه آراسنره

مویخانه زیارت دله طاسره آلوب
آفادین اوتقه مور یق جا قاسیکه

طابا آلهی بر بار قانوه هی بیلیگینه
کوزدان جاسن کولوی بول آما سیکه

خالقار کول، آق قان بولاق جایی قفسیر
 اورمان، طوغای، کیتدیغوی آغاچکنه
 او یلا سنام مدنی بارین جیانی بوم
 خندان اجم او تدرای جانا سگوره
 آولده جیریمین کیر و ایرلی
 طوره مقده غاد لردکنه بسایه ستره
 آیریلسانک ماغزانه جیردن اوسر بول
 توپراقده مالردی قزاق باغاسگوره
 آدم سدی قاقیلینان قازدا خالق
 بلگچلر اولکن هیله طاباسگوره
 قزاق جیرنه قایره آتامیجان
 قزاق قزاق بو لغانی میکان سید
 حاضرده بار سگوره، قوقوب جوقوب
 اورینگا قالا سالوب و اخول جتیانه
 چغا دغان جیر او بجا وگه زیهال سیر
 قالار و جوب کیتکان بزدن شیخی جیر

آتتی جوب، طوغای سوننه باری سوننه
 طابان بولان هیله قایره ایرلا ر
 زینگار طابا و آق قان بولاق خالقار کول
 سیر یغوی بیجاکی بیلیک بیلدا
 صقار و جیر کیگانه صوفی اور سیر
 لردیغوی جتیاق بولوب خیران ایلدار
 آجی سون بزرگه قالدی خولده الالار
 جاقسی جیر قانیر بهای ایگن سبالار
 الالایچه طابا و سول طابا سقوه باغا آلا دی
 قودرانی قوی و قوسدی خلقی بایلر ده بار
 مناکه کیلیدی معریت کوجکان بولوتدای
 قزاق دلف قویار ایلدی جیرین قوربتای
 کیریده ایگه سالوب با یوب کیتدی
 بالقاومه بولدر تگری بزدن جور تری
 کورده قوب بول و قتره طابا ریلغانه
 آلباس التفاتنه جالغانه

اونت بیداره کسی باسی دی بیاتنه ،
حیرت زسه سوخته قزاق بیرون حاله

= مسجد مدرسه حقاره =

قزاق جور مسلمانان ، جالا سنده
سیرانرا صحرانده دالاسنده

فایراده کونورده نوری دلمی جوق
عبادت قیامی حقیقه چاما سنده
دین مینه مینه مسلمانان این تیلوری
بول کوزره جدر تدف کوج دین کویا مری

قرآقیه کیم کیب بیویلا کانه
مویگنات فرین واجیب بر تو سبای
اورتایه جاز رایدی مسجد سالسان
نماز قضا قیامای باریب طوره سالان

بروالم فاضله اتوان ایما سالیلا
بایلون یارده م بیریب وقف قیلسان

اود یسه او متلا تن سورلی قزاق
دیند یسه چالقایان تن بولری قزاق
مناورق اوترده دیب بیگه نو کر
حوق بولسه یونسوز منرخ اورنی قزاق

قزاق دین کوب حیرت زده مسجوری حوق
دینینه سبب بولغان مسیونری یوق
ایکلی خالقون اوزی اخلا صیری
نه فکله اسلا مغه آخلسو خود
بر آدم خفیه آخینه مکتب
حاکم که کورساتادی بر او قاصدا
کو بینت نیت فعلی جاپان ایدی
آیتا ورکیله جاتور خدای صاقتا
کون بولری اینری کوزن آچار که
بایلون چاردام بیریب ناچار که
چاسگده جهان گیزیب علم از لایب
نادانلق قارماغمانت قاچار که
او کبا سسرنه بویره جورسه بوماران
تیر سبه نصیحتم بول بل اوز لایق

آیتا اور آتایا جا رہا مسلمانوں کے لیے
 دور ماکدہ قویا تو غن کیلری کیلری
 قرآنی ہر دور میں جو حق بول کر اقدار
 سالادی صبی لاری تین کذابہ
 ملا کیلری چار کعبہ کعبہ ایوب
 جو ساتار کون یا تقاضہ آراک چاقو
 بر بلا ایرو تار کولار بولسہ
 قتا نیچہ دورہ سالار رسول ساعترہ
 اوچے دورت جل او قوب جفغان بولسہ
 سونرہ دہ او ستار مایری جازار
 بلمایری و ظیفہ سن ہای بر ملا
 ایلو ب تقصیر د بیان قور آنا قو
 کم اولادی کم قیادی تکگی رسول
 کو بین با بقا ساگر بول و قترہ
 تقدم تفهم بحر صرہ جوہی جو
 کو جتایری آلفی میں آ بجد غہ
 خلقہ قانیو اولگی ساچا آلسون
 منازی خلا ف بولسہ شریعتکہ

صنف لای خلیغہ بولگا کت خونہ یوق
 هنری بولسون قایدن هنر کت خلقدرہ
 بول آیتقان بار تقصیر ملا لاری
 خالی ایس سنہ چیدہ حقیقتدرہ
 بلینہ فلان صوغہ جالدار مردی
 کوئی توئی بالار لری او قوت مقدرہ
 او طور سہ ملا سورہی قوی بولسہ
 سراسرکہ ایوب کتہ جوہ سامقدار
 علم نوری عالم میں کتہ متلامای
 لیتہ بولسہ باری کتہ املقدارہ
 اور نی بال او قوت تقاضہ ہم تارا ایس
 درسد طکرار قوت بوزاو ایچکی لاق
 کیلا رمہ اور گنرت بزدی از داب
 قول صوزوب او متلما یور مشرفیتہ
 هنری خلقدرہ ان اور ناک اول
 کل انیری بول کتہ اترک طاسر القدرہ
 قراق خلقینہ دنی بر کتہ
 قراقہ دین حقترہ اوسی کتہ
 مبادہ بول سیکلری بولسہ اور ناک

دو طوقی صابرا نیه غه بزقار اساق
دینهر قوت طابار هم بیگراک

هر قه استده بر او کار زای بولسون مل
کا نریدات هم مؤذک صورسون چنه
صابلا نو او بشود اتکر خلق طرافات
امتحانلی مفییران آلسون بر اوقا

روسیه بلمان بد لر قه شرط بولمانده
س ایتییه شریعتک فرما نیجه
حکامه و طلاق و میراث و جنازه اوقوب

او کار زای بالافه اسمر تو بیسه
مگرده وقتی بولا آلماسه
او کار زای بر ملازی وکیل قیل بیسه

لکه در جناحه و طلاق و میراث اسن
لائق اوزی بیرون او ی بولسه

او کار زای مد نزه خلاف اسن
آلمیته او یازد نوی آخوند تکلیس
آخوندین او یازد نوی بولسه خطا
اولا بیستوی آخذن تکلیس و صونی قورون

اولا

اولا مستوی آخون مین اسن تیارسه
دو خوقوش صابرا نیه غه باروب کرسون

ایزن جیتی قد لکراک اوسی بولوب
همه اسن مسلمانک مسوزده طیبون

بر مسجر بولسون بیچاره هر قه ولستر
جماعت را سخودین اوزیک او ستا
چنه بولسون مدرسه باله اوقوغه
بیرسون بوفات را سخودینی زیمستوا

مدرسه گه صابلا سون ایکی مالا
بیری اوقه سون مسلمانجه بری روسیه

بیر اغوغیا تر بیعی مین اوقونسه لک
قر اغم کیتار اید لک مسوزده حالخه

آدیمش ایکی اوچیل و نلیقه سسین
هره ایمن زیمستوا بیروب طور سلا

او کار زای هم کانزیدات کهم مؤذک
ایکی او جیتیل بیسن جیلره بر صابلا بید

کده کم وقف قلیق بولسه مگر
مسجر مین مدرسه گه بیس و ایوسک

لا زخم مدند ایلر فیه رخصت ایتو
اوکای زکای ملا آلسون هم متر کاس
بر آدم مایا بر قوم ایتیه خله
بیچاره مسجد مدرسه که بول خواجه
طیما سون بوز نظیرای بولهایدی دیب
کومت بولار نه بیرسون رخصت
همه می اوسنی بتلاک کیکلیسه اورنغه
تایون بول بیکتیلیسه بر فور مره
رضا قر او خلقی بولار اید ک
فکلی شر بختلنه طور سه قولده
بازیلو تو اریخده قالمسون آلمی
بول اسدنه جورگان بولسه کم بولور
دین هم خلق او چون بنیات جورگان
خوز بولماس جور ساد اغی قای اورینه
بولغانده خلق دل او زد بنیه واهد
قلوب جور شر بختی آباق آست
مئلایرا و سوبو شر بختی
ضربنه حکم ایتیه قاییه و اچری

دما

رامانغه قارای ملالار فاه انراق
کوی قاراقراقرت جمانراق
دله ربهما سن او قدیمک ملا بولور
اور نینر سوزنه اومیلو کوی او کای
بلماییم دیب سره بر مویشینا آلماس
حالی بلماس کای بری بر بیچاراق
دجاله مله دینه بوزار دجان متاک
تکده مونات تیری اوزی صاقد افایاق

بغیرین خلق فایده سینه جو مست
= جورگان او قوقا فلور =
با و جودانه قران کوزدی آرسدلم
جان قیوب خلقده او چون قار سقانه
قطار دن قراق سوردی قالمده مارغه
با بگیرده اولوده بر چار سقانه
بیجان تک افرا سیکله بنایه سنوره
ایاتن طالمای خدمت دانشمین
آفتاب او ق سرباگان قول خطایما
نومسایدی طابا کده باره شما خلق

نه قیلنه در ده شفا طالبان تریبا
یا و روپا سیا جلر مین طابستان
فراسکه ققلا اسباق بولسا گزدار
و عده خندق قیلمای طابستان
اول آله ایکنی بیله ر خلقلان
دیاسر که کلدنر دنه خالص لرن
آزوی آلتی قادیس آید اچار مین
کیزا کردی سوز جیبار موی طابستان

کیز نیره عزیز جانری ایتمک فدا
خلقلان جیبار ماسکه نام سرد
کوز داتان مسله که تیز ابر شوب
خیر لی بولغای ایدی چابستان
بر طابستان خیانت بینه طوقه تبا سینه
طابستان اوزدیگن کتات و السباد
فاسق لار بوی کورده سابتای اویجه جاتر
هنر ده قولا جی سر ماب آسردا کت
قامالعه قارسی جاتقان قهر مان
جرات بقر بلیله طابستان
المنه

انشاء الله خلقه بیرا راه کتات اثر
خیر لیده ایکی طابستان داو سردار کت
اولسان شهید فازی سکن تری بولسا کت
خدمت که بیرا آجر قدرت کریم
قراقدی تور که سوز آ جیکر کت
دین دنیا جیسی بوب طابستان

عقیمی میل جگدر ار
خلقلان اوله فایده
خاچار لیدی جلا توب
کوز جا سینه فالار سینه
بامان تبا سیم بولما ایدی
غیر اکتان بعلسه آل در سا
با یگی که قوشدر بولبار سب
آلوی مین کیلسان میرانر
کود آلماعات دشمنانر
با سدری تکه با یگی که
آلا جویب اوزان ایستنه
فهمدر دین آتیا مین

زمانه کوز سال حالینه
اوله او چون ناله
با یلر دنه صابا مالینه
قاراماسان زارینه
جولک طار قاتنه نارینه
کیلدی انغالی جانیکه
او خشتا جدر مہ جابینه
طابستان جوق سینه
الاسه اوجان جاکه
بر خلقلان غمینه
کمزور بولما و نازینه
فراسکن با یگی که

بقول وقتده کیزد برونه زما نتره بونوی طارینه
آسوقا سانه کورادانه بونی زینیک طارینه
غیا نتره بوی طارینه حق عدلک جافینه
بونی اسره ساله پیچاره آرویدک تاغینه

طار حلیق عالمز حقده آرمناخت =

I

جاس او دینه کور بیزدن قان کیوب
قول بیزدن آقا میراث زلف کیوب
حکمی بشری بیزدن ایمنی قولده
عدلک کیم بیلر که نه خان کیوب

آریق آستی بولوب قراق قالدیغوی
قول بیزدن روحی قلوب جان کیوب
شاهباز لر باسی بولغان ملتکه
آیاغینه قان توسریغوی مان کیوب

کیم جیاری اور بیزدن کور ماسانک
توبه مزکه بخار دیغوی داندان
سولون بونوب قراق وانده چاقغانوب
آدازینه مایعی وه تیون آشا توب

آلیده بولسه او یا نالقا لاله لایب
جانالقا جارا تقات حقیقه بیره اتوب
میزگیلنزه قاروقلما ی قیلدا
ببول وقتده طوره ایتری حال کیتف

II 4

اویقوده جاتو قراق کدرک آجیای
کیزد کغوی اوتقه کویو اور تیرک قاما
هر خالق خالغه کیوب جاسانده ایچی
بزدن جورت جیکینادی قدم باسبا
صحرای بیب قالدیق نادان

هنری خلق لر مین آراسیای
بادسوق جورت آتون کموش متالیزه
مروستوی بزدن قراق قاراطاسدا
یارینه نرکیم صارانغ بولوب کیزدی
بای مالی هنریاز لر عام سناچیای

قراق قرق آزدی بولا قالدی
حقسه اگر فاشده کی اسکره براد باسرای
اتفاق جوزده بیری ایتار بولسه
بشرا طوقسان طوق کیتار طاسرای

«حریت کا انسانیت کا حلقہ نیست»
طور مایری اوسنی و خج سوزی حکم اوستا

جای کا میرزا کا خلق بیلہ گہ ن اولوغیز
فاید اسز جیسی جوق فد آغا جرای

III

آہ بیہ اچون قاضاب چیخار خالون
خلقندک کم توزه قار مشکل خالون
الالده کوچوب عدوغان صحر اوعی
خلق ایدی بزک قراق باوغان مالون

فایده سز ضرز تیزه جو مساولی ایدی
صرف ایتوب مال میں ملن خلیق آملن

آلداف کوزی جیبای قالغان جدیده
مکروم سبایان جای قالارن

بجیر آلداعی اسون فافل بولوب
قوتبا سیزه بلماو جیدی قورلغانن
جیرمانی غیر قه قارسی طورغان
چقبانسه سنا هجزلار بیری چای

مللیکی هنرا زه آ جاسد ار پیغو
کو کوریه چیخار سنا خسته لارن

یاورہ یا علمندن اوریاک آلوب
قزاقدن قواخانز جانا سقانت

مقتصد و قه موافقی علم طابوس
توقمین صلتنه آکب سبایان
طوباندره مونار حوا جدری طابایان
خلقندک جو لغه سالسه آداسقانت

بجیر مخرضدن صائراو قزاق
ماز بولوب جو رگائیزه صاقدرا جانن
کوزنات قات انگریب قویقا جوقه
قزاق اوغلی اورای آلاح بارت

IV

قزاقدرغ اورتلدره جوق مطبوعات
جاهل ملک میں جالقاو لقا کوب کجوقومت

درده کاهه ارضان طاباب قایدان طابالار
کوننان کوننه آورلادی معشیت

کونن کورایز قایدہ باروب آلا حیم
بلگیلر حال مشکلین قاراشون
شوغاکی جوق تیکه جو مناسبت لغاتسونه
هرکیم جیدی بزده قزاق بالاسون

در ایها سبز آلتی مایون خلقی را

الحمد لله ناد انلقعه عن قسیر
جا یوز جوق اونا با بسقه ماقنا نار
صرا ده دیکار، بو نو، قالو بمر
نزدک جور نردک ذره دای جوق ناموی
غیر نردک هنر مینات جار سی
مخریفتی اوزوب کیوب ملتکره
کوز جینا بیت آلمردک آلمسی
ناد انلقدرک شربا تینه ماس بولوق
ضارعه دوسته فایده مرغی فاس بولوق
اولگا نهر قدیم لکه جار لوب
جدید دریا ن جارینه ده جاس بولوق
موی نمرده دورست ایوس او یلا سلق
فایده اسی یوق خلق مرغی فویها ساق
اوزدی اوز بیزه شیمان بولو جور کانه
جار ایدی با سقه نه بیم بونه ساق
آیتقان سوزدی آلمایدی قزاق ملکراب
کوز بیک ایدی بلگیلر سوزین بولوق

خلو

خلق فایده اسی دیب بر او سویلا سیه آگر
آند آتیا کده ما با س طوارقار جوبلاب
کزه نی جور بیقه آودا ریب آق سینه مره
هوی کور ماگا نسب طاب سینه مره
ذره به آلمزده اتفاق حیو قش
جیار و عقل نظر خلق صنا اثر

V

بر لک یوق آلتی اوزدی خلقی مرغی
قطار دین سول سیدی قالو بمرغوی
علم سیه مخریفتی کیره کیتکات
ناد انلق بشر بینه قالو بمرغوی
کوب آلی کور کا کلمات کور ماگان
آلباس اتفاقه کونیه گانک
اوبییب بال اوز بینه غمخور نره
جاو بولوب جوقان جوقته ایل دیگانک
کولا رسنه نه بولغانک سینه بیرساق
هر تور لی آیتقانیه کوزه بیرساق
سوقدی ای آتیا کینان مقداد اوستاب
صوگنات لبیله دیب ایره بیرساق

صلا بعلسانک اوسانک کوب ایمرگان آرتیقه
خاکم بولسانک کله کورکل کوب جده قلغه

هنر لرنده دشمنی کوب بولاده
سول سبلی چقبایدی اسر جارقغه
علم اویران آچلیون کوزن جاسران
تربیه لالاوز کورن اوزن جاسران
اوزن بلوغه کیمکه آتیبای قویما
بلگانندی تیرزان خلقده ساجبان
سبونده تیار فایده نرا ایماینگه
کهر و قماش رحمت فایدالغنه
هر نرسه ننه فرقینه کوزن جیبه
آلدا و چینن توستیاسین قارون
بلمگا نلغ ضرارت کوب کورد کغوی
آزیراتن اوزنغه کوب بیرد کغوی
اوز مالگری دینه آلکوی اوز مرگی
قورقغان کونی بر اوگه تیرن بیرد کغوی
سوز آصلین طاییری فله و لیلدا
آمدغه آتیبانک جایغه والر

چور تیر...

چور تیرن باری بیدای دیب اویلا مایهین
توستیاسین کورکل کوب فایدالما

IV

هو مسی کوب بزدن چور نره او نامانان
ناجا ریوق خورلق کورو جلا ملغان
چور تانرای چاباق جوتقان جالمماوزلا
میکساریب اوز غیب صناما فانت
آیاغ ک فایدالی اسره بر با سبایان
او متلغان بر اوله متلکه نرا آناچ ملغان
قویه نی توگی میان جوستیاسی
خرامنان تقی طیب بر قاجاران
هر اسدی دیب بلا نر خدای قلغان
با جاسنی اولار دی بولای قلغان
لکن هر کیمکه آله بیری اختیاس
نیره اوزی ملاسه کیره ک فعلینا
حقیسه اگر مکنان بر اولدگان بولوب
خلقدن فایداسینه جورگان بولوب
قل اقدان همت ایکنان جان بولوب
بولر فیه جاریم کورده مرگان بولوب

ملککه خدمت ایوب هنر یاران
فدا ایوب چنین جانری شاهباز لر

جو رخه یریب بر دخی او چون موندای بولور
قدر سیه بلا لیمادی عقیمی آرزو
مثالی قارا خلق اور کمان قویدرای
با قیاسه کیتو چی مید قاسقو کولومای
در امانت جوق قولدا کیدر طالیغ عالمین
خلفایوب قانغیردی بولار دی او تیدر
تکلیف یار متالندره جانکن جوق بوب
صرت بتون جانوا ملورغان ایلی جوق تو
آلیمایتنه آتیقاصتدی صورتی قرآق
اوزا و بالکن اوزگه بولسوز جوق جوق

VII

بوزبالا هنریم او یر ایلدا لطف ا
ایل کیزوب اوسالاق آیتو سونر اگردن
هر قاییدن حال قدر چه طلبلا سناک
سینه رگه مین نا حقون بو یر یومردم
آوا گه دولت بتیه بولغا قرا دخی
حسابی سوز لر سویتلا آرجا تدا دخی

ماز بولور میرزا بیگان خوشامید که
بده نوب مقنکلمان ارغا قدا دخی

دو یا و مینه صیر لاده بگز صرتدا رگدی
کیر بولور سینیله بگز موند تر ارگدی
قاراسام اگندی آجب دانیده جوق
ده دیبون نام ان دیهای جوت بارگدی
مالغه کیردی بولغاننن چیتله رسن
علم یه کیردی بولغاننن او کنا رسن
حاضرده قولدا غیبه کچر ماسانه
فایده سنن آخیر نره جریلدا رسن
طماعی مار کیردی بولسیه بر منازدی
بعداعی اوز قر سغینه بلکیزادی
قیلادی نوب کدای قلعه مینی خدای

فتوا موند امانی جو رگز اده ک
ایرته جانب کچ تور کیرله ده ک
عاسیب قتب مال طابو غه ایرادی
ایر قاکلیست او یتلای خدای ورفان
قارخو جوق اچمای جیههای سیمدرای

خبر خبر تو او را ندانی بگفت سالسه
او را نه از او لجامه چیرد قالسه

آرتیغینه صانت قانت چایمیں کیسینا
قانت بالا آصر ارق جیمیں آلسه
چنه قس چیرد چوبیسه چایبیه
اونانسون باسوقه اداشیرد فایزه طایبیه
خبر کاترد بر اجات کورنگانوس
چولها بیه آسراور غانغه باریره آتیه
اینامه بعل آسقاوم قولایگره ا
بزرگه آسقاوم عقل بویریب او را دیما

خورد بولوب جیلده کتیراکی خبر او سوز
او کبه جیبیه اقم دیب مراد که ا

2

VIII

در بیجا بگفت قایزه هنر طایقات ا
چان قیو حرمت ایوب خلقغه چاقق
غیر اتمیرد قرق کیزد جیرد که مو بیچاره
رحمت ایو کوه عا آلیسه خلقدران
صبریه خلقغه کاتو بودا بنا سه
دیگا منیب آرزسه فی سوز مراد بنا سه

خلقغه آق کوکلدان آیت نصیحت
نه عیله قاله بیرسون طکر الماسه

چکندی طوبوقه سالسانخ آیدان بابرا
دو بندره هنر نبولیه طوور ماس طوقتاب
چایبیرد طوقان بولسه ماستان بولوب
خبر بندره ماس کوقار مای قالار او ترا
او سیرا منیر بالالار ارق هنر یلم
او کتیر با ی او سیه اویناب بیبا کون
دجا تقانغه چان چولده ماس نه بیبا کون
کورد کخوی زمانه خلق ملاء قورن

عیله مای طاس بلا نه ایمنیاک بیر ماس
ت از لا فیما ساد او زی کلما س
«آلمایی آوزیما توبس» دیگا ننگ
خلقم آوزیلا شیا کتره هی کم کون با س
باید شتافه کوبور آیتار ریاء ترا
بیر یلیسه یاری تنگی و دشمنی
عدلال نظر اتمه چیار ماسه
چو تاغان حیوان کسب قیلم

X

کوت بازمه خیا ننداز قوتلاری
تیرخ اوسدا آبردی اولوغ طو تارمه
قوی او بستینه بوز موزنای چومر تیقالا
زور لقدی بورون کورگان او متارغه

مدرسه ز... آفندیگه جازغان برکتوم
ز... آفندیگه یوللادم خطا،
کورلما، دیدار گزیز بول ساعت
مقصودم جاتر مامای جاناسودا
جان قومار جاقسی لار بزدن قادت
احده گویوب خسته نی بیغاروزها
آتیبارک بولغان ایدر مشاورت
سز بولوب اسلامنده خادمینان
صاحبی بولوب طور سز زور محبت
عالمده آفضل سز سه بولماید موزان
بر قدرده بولسه مگر بدولت کسمت
او چاقدرک اوچ بو تینان تله و میسینان
نه فایده لاییده ایکن حیات

زمانه

زمانه بھادی سز لاری بولوب
اور نینه کیلگای ایدی ایقان خیرات
طاکدرای کترید اندر بزدن قراق
چیتدی بخوی نو بیزرگه سول غفلت
قانا گخی بیهار ایدر قاما اولدی
ایسگره کیم آجادی بول جهالت

آلتیه اولدک کلتی سز لار قو لد ۶۵
توکل نه طوقتا و باره باره خیرات
ایلدای تیکه ای شادرت مسالدم سزگه
هر اسکره بولغان ایدی صلا حیت
قوتقار ساق جاغل لکدن فهدن اولدای
نسلمز او قور بزرگه در کلمت
مبارده کیم بر فایده ایتماسا ق
آتیباریه سول وقتده لحنیت
اولای بولسه آفندرم او قید اما لقت
انیدی او یانبا ی جاتوز بولار او یات
خیر خوش سلامت طور غزیز سن
خطبای ز غوی میسری حقو این دولام

= جیسے دعو الاری حقندہ =
 ۱۰ او جانحال کو بقر اقرتہ جو رتلا رتہ
 سبب پارفتہ ہندہ جیقا ہندہ لا
 اولدہ عدالتہ سبب کیلہ جا تقاد
 ریم بولغان منا و بر عرفلمر
 نیزہ کہ قزاق خلقی سبب عدالتی ،
 شریعت نظامدہ جو قزاق عدالتی
 فتنہ نی کو با تیرگہ سبب بد کو
 دیم بوب بوز ہمار بوز عدالتی
 کیلہ جانقد آ اولدہ عرفدای بولغ
 مولی او ناما خان خلقدای بولغ
 ۱۰ او جانحال آنا سیبہ آریلجا بوز
 بیا کہ سز بوز لغات جو رتدا بولغ
 قاتن آلو حقندہ جانحال لاری
 بول میراث آوالگیرتہ قانقاری
 کور ساگر بول کونراگی جاننرا کوی
 بو لیا بربہ او بوز قاتن آغانلار
 سبب پار بولغان جنہ
 بیکرہ جانقار جائگہ طوفان جالا

یکدہ جا تقاد اول صین قزبالافہ
 قاتنا صی بولادی قدا جنہ
 بالا او سبب ضی او قادی قانجہ زمانک
 وقت قاندا صی بولادی پار سببہ آمانک
 آقساق ، سقورہ ، ساگر او طاز ، صاقا و ہجوت
 سونرای برضیف لکرہ قالسہ تہام
 عامان سبب قزاقی اولدی
 صغیر بوز قزقیان سبب بولادی
 و سبب شون بوز تیرگہ سبب
 او سبب سبب قزاقی بولادی

۱۰ او جانحال آنا سیبہ آریلجا بوز
 بیا کہ سز بوز لغات جو رتدا بولغ
 قاتن آلو حقندہ جانحال لاری
 بول میراث آوالگیرتہ قانقاری
 کور ساگر بول کونراگی جاننرا کوی
 بو لیا بربہ او بوز قاتن آغانلار
 سبب پار بولغان جنہ
 بیکرہ جانقار جائگہ طوفان جالا

بر آمد منزه قاتنی او لگان بولسه ✓
اودی آلیس جیسیں جاسوقه کیلگا ذبوه
آتیروب اون بیس جا سار قرآله ی
آقا سینده مادی کوب بر گان بولسه

کیتادی اوسنرایلر جو می مینین
مالی نین جو مسی جوق کوبی مینین
اولوقه عری بر بذا و قیل دی
اورا اوسنرایلر قی مینین
مونا نین جا پناعه کرسادی
آه اسنره بارهتا جور سادی
موند کوبن خلق قوسسه اختیار
اورا سنی تانی آرتینان بلسادی

خلال قاتن جولادی اوسنی قالدی
کیلادی کو گلی نزه خوشی قالدی
اول قاتد ننه تا بلا ردوسی
اوسیرن خلال بالا طوسیرن قالدی
قوانجی اویلا رقر اوق کور ایندی
بالا مکه جاسده قالدن بر ایندی

اوسیلادی

اوسیلادی اویلا بقردی آتیر رادی
میرا کالی قر قعه اینا این دیب
رنج قدانج دنف آحر صوکی
هر آدم آگغا رطایدی غافل سوکی
بر قاتن بایی اولوب طول قالدی
کورادی آغا اینی جا قن سوکی

مال کور دیب اینر کسراونی آلدی
اوسنرایلر اسی قالدی
شیر عتیره جوق جو مین قایدن حقری
طول قاتندی آلوده جول طابادی

جنه بر او بیسی آلتی قاتن آلا
تین اوسنرایلر موینره حقی قالدی
بول جوسس بیچیردی سننی دیب
دلیل آتیوب اونده بر شرطه تا بار
اوسنرایلر کوب قاتره تیخ اوسراسه
هر بر این رضا ملوب جوت اوسراسه
کنا هکار بولما ناره نه بولادی
بر او بیسان بر او نین کیم اوسراسه

بمخبر کوب قاتری آ بودی راس
باریکه رضا لیکن طا بودی راس
بمخبر کوب فعلی امینه
آ لبته سنت بودی قالووی راس

آقلری ک فرستی آل جهایست
کو کدو کدی حیت آو دارمایست
حیت آرا کرده آ رطسه هر کوب
رحمت سوخته بودار هم سعادت
قانه بون آلوب برین طلاشتار
هورلاهای بر اوینا قایت قناعت
در باسقه بر کوز جیارجه دیگان مثال
جینا و دن بر او بر قب نه عنایت
او لکن بر او ز جوی میرک بار طور سو
بول سوزم بوز بالا نه بر آمانت
آمانت باسقه ازی کوب باسار بول
خال اوسی چاتا قلا ر دن بول سلامت
بای قراقلر قاتری کوب آ لادی
سنتی بمخبر کوب دیب آ لادی

۱۱۱

آ کرده عدلک مین او سدا ماسه
نما هکار بولوب سیدر که نه آ لادی

براون بایسیه دیب در اجه لار
ایکینجی بالآ او چون جنبه ده آ لار
او چینی آ لادی خدمت او چون
حسنا ک کویف او زیننه بهالانار
ورتنجی جنبه آ لادی طول قاتری
ما کنگر دیب بای اوینا ک بر قاتری
بمخبر کوب سنتی او سلا ییده
اختیار سزا لادی بول قاتری

آما کنگر دیب سوز بوق شرعیته
قراقا اوزی طاوب جور او نی جانقه
ضرور بولسا ک آل دیگانه بریدن آرق
سنتی دیب آیتقانیوق طمانی خلقده
بمخبر کوب سنتی او سیدار مده
سنت دیب بولنی بر که بورجه قلا مده
بایلیر طوقال آ لادی خدمت او چون
او سیدره ضرور لقعده قوسلار مده

ایکی آمد منک کو گلی جا قن بولسه
کو گلی جا قن لقاسین طا تو بولسه
بولر قدا بولا دی جا قن جوروب
صو گنانه او کنار اسن قاف بولسه

بولار بولسه اول کو گلی چا مالایری
جو نینه جاسر جالا نینه قارا مایدی
قر جان بوب اول باله نیسی بولسه
آلبته اوننی نیگد ککه حله آ لهایری

چامان قر جا قسی قاتق بولا نمایری
عمری طا و سلغانی او گنایری
عدلدر مینه او سر امای خویله پیری
اوله اولگا نجه نیگد ککه اوننی آ لهایری

آوده نیا حلا ننان جارا ایر یغوی
آوده خدای چارا حقان جان ایر یغوی
قالادی بیچار ننه و با لینه
اونگداننی ادر نیگی بار ایر یغوی

آمد منک قریغادی مالینه آدم
آدم لعین صانایری طا غیره آدم

جالانن

بالا ننه خور بودون او گنایری
قلادی اوز با سینه عمین آدم

بر او گه بر او جا قن جورا نیر نیب
قدا بولر سر جاییه بلا نیر نیب
بر برن سو یما سانه قدا بولار
سروش مینه پارتیه عه کرا نیر نیب

سروش مینه کور مای قوم سخان جان
رست جور مای قوم سنو قوم سخان جان

عینی با سقه وه آده ارلد
هر امر بالادی طو وادی اوسیلر کت

بر هر قدر طمانی یا و نر د کت حینه
جو نی اوسیلادی بورونخی اسرون حینه
نیکی جاسر بالافه قارا قادی
کویا وی اولسه بوی حینان قر دن حینه

بر او پاید لقمه مالینه قریغادی
قدا بولوب ما قریمدی آلدی قریغادی
آخر نده بول آدم هر کیدای بولسه
قن مدی بر ما نیر مینه نیب بولاری

بر کیدی قرین جنبه مالغه بیر ار
قرضا بولجا سه اوقان نه دیر
قره بلا ر کوزنن جاسن آرتوب
آلغانه چها سی یوق قایتہ قولار
آسغار اولغه قالان بیرو ایچون
قدایو لر میرا که کیر و ایچون
بر او مال بیرو ایندی کلب طوز سه
قر آتاسی بوگا لسون نه نین ایچون
قوانچ سولی با جاسن بالاسی مال بولادی
بها ییری سوکوره قاندا حال بولادی
اول مینه قرین بیری سویمه امان
مال بیرو گانه اول آتاسی مال بولادی
اوانده قوانچری بو لای کور سه
قوانچی بولت خلق بوز بای کونسا
اوقوتسه جاسن بالانیا ایچیتا نیجه
نه ارجه بولار ایدی خرای بیرو سه
نوغایلردیه قانیدیر اسن اوز بیرو سن
اوتک اسن کور امان کوز بیرو سن

اول

اولرده نر سکلای دا و جانچال یوق
قدالی بولادی ک نسوزی لر ال ک

نوغای قر آتیر روفه آسقباییری
جاسن بالانیه قرا یوب مال حقبا ییری
کمالنکه جیتا نیجه اوقو اوقو
درجه سی قر اقدان آرتحقبا ییری
جاسن قرینه حطبه او قریدی ملامطانی
کمالنکه جیتا نیجه اوقو اوقو
کمالنکه جیتا نیجه اوقو اوقو
ملا نرا اولی آتاسی آیا مایر ک
جلال غات کوز جا سینه قارا مایر ک
اولی آتاسنورن جو مست بترادی
وبال تو اب بولغان مینه سا ناما ییری
اوسیلری درسته ملا نرا
بوز بیزن استغدر نیچی اولی مالورن
دا و جانچال بولغان ننان بولغانی کور
بالانیه جاسره قرا بولغان لرد

قالو بر سه اوسی آتیقا ننگ همه دارین
آقا بیار ایدی بول قراق بول جانمالا رنه
اوه هیتی اده سیکز گه بالا نیکما ع
لوق قاتنه قری بر و سه مال آلغانلاریه
اوه هیتی اوسیکز گه جاسی نیلر
اول قری بره جری جاقسی کورس
اوز نین سوویا نینه بارماق بولر
آقاسینه سونات مال آلسون دسه

جانجالسی سو نوه جومسی طینار ایدی
شریعت میں نظامه اونار ایدی
مظلوم لورنق طیبلوب کوز جاسنری
خلق آراسی خلققره طور ارا ایدی

جگتلی ایدی ✓

1

جاقسی قری بوز بالا غه پار بولغانلرای
جگتلی دوچار کیلسه چار بولغانلرای
شکی ایس بر فاسقغه برلیسه آسره
کولگی کوقاریمای زار بولغانلرای

هری قری قلدی زما یح بولوب
مثالی کیلسه دنیا طار بولغانلرای
هیتیا بیره نوسدیگینه کوب بامانکر
اول کونره آرا افانلرای طار بولغانلرای

صا تلوب که ی بر قری کیته بار
بها سی عزیزه ننگ مال بولغانلرای
خوجه سب مال بیدم دیب جهان بزمین
جایی بار با بقاب طور سنانک پان بولغانلرای

بچار اوز لگینار جوی طابالبای
بر ای باس آوره لئوب ذائق بولغانلرای
کورنوا غریب حالی طور ایسی
بر مسکن خلق ایخیره چاه بولغانلرای

بوزلای قلدای ننگ قری دسیسه
اوز بیه کف رفاهدی آرا بولغانلرای
کولوانانک آغامیلر اونا قبا ایدی
خلقغه سوننک اوچون لایق بولغانلرای

بورت قالوب اوسیدرلک و با لینه
سیکلر ی آلو حیغه حال بولغانلرای

جہانزادہ خورق مینہ او ترم فویریب
کوزان آفتانہ جاسی قانہ بولغانزای

کیدمه اوسى اسمز دستلغنه
کوبکه کورنیه ده سان بولغانزای
آدمدی مال اورنیه جو مساو
بر ایسی بار قرقاقنه یام بولغانزای
سو نروب عدلرکری جور غوی قرای
کوکلدی جارق ایتمار شام بولغانزای
قای کورنی بول حیانت توقتالادی
بر ایسی خلق ایچره سان بولغانزای

یا شریخه یا نظامغه دست ایچره
قر اقران قانده سی ران بولغانزای
بول سور بر اگه ایسی کوبکه
خاجتی کوبکه بولسه سول آلفانزای
مثلاً کسی بولسه آگخار تقانم
اوسى حال اوسى باسنره بار بولغانزای
سیرق بولوب ایکی زایب قوسنلغنه
آریمان نه اول وقتره آه دروغای

بولسونده عقلنه مالک سیرک
سیرکی سیر قریکی سیرک سیرک
کوبکه کورنیه ده سان بولغانزای
آدمدی مال اورنیه جو مساو
بر ایسی بار قرقاقنه یام بولغانزای

قدر کدی بهما تین جامانہ قرغنه
سوز جا سوز قدر بیجا روتبیه
جگت تکله موافق بولسه مگر
بوی طارنوب اول وقتره بیکینه
هر نره راحت مین اوتار جگت
و تاقوب بر صلودی آلسان کوروا
قر اقران قانده سی ران بولغانزای
بول سور بر اگه ایسی کوبکه
خاجتی کوبکه بولسه سول آلفانزای

خیر لوللال زایب بولوب جغوب
نشیوه سیر کوز آلا رتبا ی خوسان سینه
چورادی اوسیلای قوسلغانلار
تبا سقا جاننی بیکره نیکلر انب
مده قور صلودی قار مالق
سر صلاتی کورالطه کوز جبار

سرسنی آلتون و اخی فالشی بولوب چوق
سان صوغوب و قدر بیلیم، او کینه لک

III

او یون کولک جاستقده کول دیبیر غوی
صاوق سائران ایبال جور دیبیر غوی
صیایی، سوز، سنیق تله، ملا دیسوز
آدب مینیه قاقی آیتبای سوز دیبیر غوی

صحبت ایتمک ساعتک جلقه
دنیا تک قری غی قرد یوز غو
صاحب جمال بولسونریب قوری ایچیز
جان غرامال تری قبان ایبیر توک
مثله آنا و آرتق طاویب بیسیه
بیر بیزدی بیر بیز کونرا بیز غوی
کودالما سلق مبتلا کوب خفاغه
سویا نمان آیریلوب جور ما بیز غوی

دیاده بولسه ده کوزره الدا
مثالی باسقه مینیه کولها بیز غوی
ألوان آلوان شیطی بار چکتک کون
خطا قلمای حیج برین کویلا بیز غوی

بو قتا ابراق اوسینده فایده بارمه
خطا مزعی اوز بیز کور ما بیز غوی
دزدنه سوزدین قنقاس قور بیلیم

بیر آ فضل بار نیاده بهما بیز غوی
✓ **خوصیاق**

هر تدرلی بر تو با کوی آنک جانلایان
رسلا ندی با سدیق قلوب خان سایلایان
سیر اهاره جولبار سدن وزیری باره
طردنه قایرا سینه خان طالان قالدان
دوست بولغانه قیل میوه قاسق چنه باره
هر قورلی صی ضیافت آلا باره
کوی دی آکنک باره اوزینه قارا غانسونک
اوزینه تنوسان باسقه آغده و مالانوا

هل آرسلا مینر لنده مکان ایکنان
قانع آکنک قهر ایتمه قانیه توکنان
کولسه ده قانرای عیب بیکیه آیتالبای
کولکلدر آ اوسناق اکر جورده کون چیران
آرسلا نمان اوساق آکر اوز کور مادان
تیر سین توسالک قلوب ایتمه چیران

بینه قاری کیلے چاقو لوانے
 نہ قالدی او باغیو بیقہ ایندی اولور
 او سیرلای قانجه زمانه او تان ایلی
 آرسدایا لای او بیغه آغانه ایلی
 لای سزاوال هر کمالغه دیمین متا
 با طرفه بر کوه زوال جستان ایلی
 آرزاق باسقه جیرده آله بادایان
 اولارده بر لیلای زانجا رایشان
 آرسدایک قول آستینان آرزولساده
 اتفاقلی آگری و هنری برخان پارایشان
 بر هنر بول اولی قان ایتمیز
 مقنی آکنک باستغینه جیتا میز
 عالمنده مشهور آکنک خان آتلا
 دنیاده سول اسم میوا او تاشیر
 آرسدایه میں سول نیت میں سوئسری بول
 حیفایا ری قانده آملور و جوق اسدی بول
 آله آگدر کوب آگدر ای جیکیب نیو
 جیر نیان آلدک آرسدایک قونیری بول

اول آگدر له سورجه غنه چاقو رایشان
 بر تکی هم حیلای چاقو رایشان
 رسلای ری قانده آملور و باسقا رایشان
 اولور کونره جزیره ده جاقو رایشان
 کور دنگنه آرسدایا منک بر تبول
 جیکلوب د شمانان دره بولغان
 اوز منان کنان سومریق بولدیوم
 نللملق قلماسقه ایندی سیرت قان
 اولور و بر کوه آرسدایا اوی قلوب
 خلق جینک بویه قلوب املوی قلوب
 سیرت کورچی آسریغه ایتمیز
 کزار غه آم ساجوب قویر روبرک
 املو بینه چاقو ماغانه جان قانغان
 بو کئی قانده قولا ما کینده صودر قویان
 قاسقریا آبو بولغوما ماران بوسق طوقان
 خیر و شکر جیر لایغانه باری بارغان
 رسدایغه بولایا ایقان عرضه حال
 شافانده بر منج ایقان قاسقریا آله

لا خیره رنده بولار جورجان بوجور مایه
ایه لرکه کورده کورده ساتاس او سیرک بالی
لا د شمانی جوداسی آکنده قاسر قاپار
لا جو لبارسد آیرا هارده فعل جامان
تیل تیکرید و ستر موی سو کور کورده سیرک
آرسلان طوی طار قاتوب آچولان خاد
جانجالی مین طار قاتوب طوی بولدی طمانی
لا خیره جینا لیری آلف با د اشک
لا جو رلقغه اولتر ساکنده کوبنا بیل
آلف جوسوب فاجار آکرار آل خولادی
طوی طار قاتوب طمانی آرسلان چاتی
کوبنه جانجالی او چون قهر قلغه
اولینی رات جورتلک بارنه قایا چیب
بعضی فاجار آکرار دی طار قاتوب
آرسلان زغه بول با جوسدا او کبه له کان
لا اوسد ایسین بزدی خورلا ب جینا دیگا
آرسلان آیتقان اولاسی لارده کور کورده جوقه
مجلسدی بوز اسیر تیکله دیگان

بوجور مایه

دلا رده لقا اولی سوتیو کور چاسینه

9

لا جو لبارسد آیرا هارده فعل جامان
تیل تیکرید و ستر موی سو کور کورده سیرک
آرسلان طوی طار قاتوب آچولان خاد
جانجالی مین طار قاتوب طوی بولدی طمانی
لا خیره جینا لیری آلف با د اشک
لا جو رلقغه اولتر ساکنده کوبنا بیل
آلف جوسوب فاجار آکرار آل خولادی
طوی طار قاتوب طمانی آرسلان چاتی
کوبنه جانجالی او چون قهر قلغه
اولینی رات جورتلک بارنه قایا چیب
بعضی فاجار آکرار دی طار قاتوب
آرسلان زغه بول با جوسدا او کبه له کان
لا اوسد ایسین بزدی خورلا ب جینا دیگا
آرسلان آیتقان اولاسی لارده کور کورده جوقه
مجلسدی بوز اسیر تیکله دیگان

مجلسدی بوز اسیر تیکله دیگان

نصیحت محمودیه

I

بجول جاز شای، ز ما لاسر نصیحتم
ایسودور دیادین حق نیتیم

کو گئی آحق کوزی او تکور انلا
هر توره هم اسدن فایده آلا

بازاری هر علم آخلفانده
لدیف ایس سزلار که قور قالاتن

جان فرایم او چوب مال تریک ایست
آله تلسو کون کون ماین معرفت

فایده بوق اس او کما نصوله باره مقاینا
آلور قال او سندر ایده باره جاسدن

آلماسان آتیقان تلری سز سزلار
کون بولار او کنج مین زار لافا تکت

ناماسان اوز لر شتر او یلا ب قار
عقل آتیقان بولماین شیرل دلا لیم

آلبته کیسوه بولسان قالایسردن
بازلارن آوقار سزلار فراسدن

کراودر

ودن ایسا و آفضل ایسا و دن او
سلسو همه کون انفاقن

جو رگامین جیه جیه اسر بتیایدی
با یقاسان فکر ایست مونس فرقن

هنده سیر توره ایست جنجیلاوی
با یقاسان کور ما یهوسنه خیران خلقن

کوب قوق قور قاق ایده با طوقلدی
سزلار که ایسدی نه بار آیاناسن

اونی صائب آلعان عقل ایسی سز
آله تلسو کون کون ماین معرفت

« بولادی ایگیر زمان » د یگان اوسی
با یقاسان آلاجه اوی آز اما تلم

(۷)

II

بغادی اصل طاسرت هنر جاسدن
تریه تاه ر بولسه آوقل با سنان

مثالی علم تا بیق سول سکلریک
بول صرتک بونوب جان نغان کور آخون

چکنکه طلبه نغان من رحمت
فایر اسره علمینک ذلقغه ساققان

جان آخوب ناچار لاری خدمت ایست
صالحه اگر تورا و جوغه بولسه آد استقا
خلف او چون بانه قتیق چغانه بول
خیر لری هر قدر ای بولسو با سقا
قور ساقه طار اوزونره طاودم غیر
قوتقار سه محتاج قدرن بولسه ساق
قراق طوز بولر میرک کوب بولسه اگر
مشاهیر لری اوسی ایستقادی هنری استق
نیده نه بولونکی حال اولله طور ساق
جاقی هر اوز قایداسه قور قار استقان
آدنا قده ولت بنگان کسی بولسه
میں با همین سینه کیرای لری مال
بولهاسه بر لری جانم طلب کیر لری
توز بالا هنری از میں جوق جان استقان
همتور با یلر من باری نام است
خیرک احسان که اعانتان اولاق قاجقان
آناو آرتق میں کیرن قالا مبه سب
اوزدی اوزی حسودلک میں قدر بللا استقا

لری فایدای اسکوه و عضله مای
کیر اوساق سوز میں بمشلا استقا
در قور خدای قرن کور قان بار ارجو
کوردسه بیلر بر تا اولاستقان
او بیده عدل دگی اومت قاقا کوب
بی یکم کیکو هی مید پارا آلها سدان
والله ا کوزم کوردی مونسک بار ک
نانکری جا لغان دیهای حله راستدان

III

لری یازم قراجیرنه صالار قانق
مانان آلا ر تحلیم قانات جایت
خیر لری کیرای لری مال
سرد قده ایبار سیران بولب غایت
طور زمانه بویره قوات جور کای
آیا غنق بر کون قلدیه کیتار طایب
با سگری طاوونه ده صوق طاسوه ده صوق
او طور مه بر اورنده قورده موزایب
ورگانشان بتنی قارا فایدای لری
کوشوره اویرا نینا کوره یا لغز خرف

در مجید که طامه بر سه بدو در دنیا
 کتابی به آفریده بر مولای تو
 قلحا قدر آری او در آفرین
 نه فایده جورگانند که قدر صور او
 بای بولوا هنر بلسان نبی جاق
 زور قار و نه و لکن در بول صا قدر
 طم آرتقا بیدای بولسان او قوفان
 بلکه نه قیه ای می کیتو بایب
 معلوم منزل دولتی و قتیله
 بوگون بای و عجب ای می آیرقان
 دنیا ده کیر ایله جوق هنر یاز
 بوساد لحد که بر که بار و
 مثالی نادان قدری قار ارضی تو
 بلکانند جورگان جیری باری جارق
 بولردی نه آیتو بزدن استا و سز
 سپاده ای بولسه او گئی آلا رلق
 عسرت دنیا دن آلا رجو کسه
 کور نا و طور کسب که سوز او غار رلق
 قمر نزه

در آینه آیتو که کیدنگه با بقا تقاضای
 مخلصی کویکه بیدای سوز بکار رلق
 تو سزار اشاره نه ظهر لیل
 قوس آجوب و سول سولای نه قلا
 ما یدیه بول چگت بولسان طال جبار
 جاقسی بیس قاتی بولو تانا کرا
 علمان بولسان ای او جان بیگر
 فایره جوق او ز خلقه خدمت ایتمای
 کور گامین کور مگا غره کور فرق بار
 آخما کج چگت آدمات مهمان او تپای
 لا بقیرا بر خیل که آرا اندر امه
 هر اسوز مضمونینه کور ز جینه
 عسرت آل جاقسی لاری جاقن جور
 قانجا کور جامان لقدم آدلاق بیترای
 نه نرسه طلبلا سز اول طلبلا
 وفا جوق ای چگت که جفا چیکمای
 مثالی حرا کاتر لای سول سک لردی
 ۲ لها بیسین ایگن اور و طو بیسین

فایده آردی جانشی و سنانه تیگره کوبیده
جانشی قاپ بهی آدمی صریقه بیبای

کیز سیزه کیزان جیردک قودمیلو
جایگیکه اولودو بی او تئان کوراکر
مقصودی حریف بولوب اورینلر
الهم ای کلا گن مقبول ایکنای

توکل کیمه سینه منو حقیقان
عالمندان طلبتیرمه نورن توکلای
آز بیلوب بویسه عاشق بولغانلار
کدی تپلا کور ایوان جورگان کیتبای

قناعت کوب بلام دیب ایتمیه هنره
کورتا بر با سقه لر دلف آزل کوب
جاسکرده قانسالک محروم سناک
تو تمایری همان نریمه او کینجرا

هالقا یوب او بیره جاتیان دایمه جوق
صرف ایست جتهاد مین مالک کوبای
طایبیا سناک دده که ما او اعزیر کوم
خفانشی جور تکران قاللک آدره رده ای

مشاگرد لری دی اوتانی بی بر جانان
حکیمه او سداضای سز لار د بیره بر سانا
نیجه توره لری بعل زمانده کیم با
او بی انو که فایده ایسین قیل طلب

اوز کتات زور کتا بلسدی کوقارو
معدنا سینه بهمای جورمه قورقار
بر بیه سوکوب بر خلوه نریمه حلاب
کوشا طابیدا قدر رو جور ما طاب

آقا آفاق ایل جور تکران کوب او میرکاد
فلا نیجه جان کیلا دله بیه اسکره چارا
سول او میرکاد حیرتلی سز بولسا کر
او میرید بید سوه حقیقا سون او تکی براق

حرابت کم کوب بکرده بولسا ماغنی
محتاجلق نه توره لری او قوجو ا
محنت دن راحت بولمای قالیمس
بر کورا رسن فایده ایسن آخر جوق

روسیه ریلان قرا وغه بیه کلارم
روسیه ریلان بولغان سولان بیه کلارم

صوسیگره باره ای قانوردی قان
مثالی علم جاتقان آغوبولا ق

گازیت ما ذورنال او قوده معلومه
کونه جبارو هراسنه مالو قولا
آدش جوتقان کسیرای قاقرا ایما
نامسوانبای بلکاننک اویران صورت
کوزدن جاسنه قدر غا زار جگت قایده
طار و هیلعه قراق بزیدن جلاب
چوردی جاسد ار آرایه جاقنر اسدار
بزیدیه خلق هنر دن جانور جراق
قدرت جابله غاب طامرنی قو آنا چرد
برکون صنوب نه بد لوق کیشاک قفا
کیم قز قبا سیر جو رگن بر جالغا و نی
مینی حی دیب آ لریزه جابینا ق سولا

II

اوه ای اویرانیت بر علم
اوز گنله مسلمانیه دین بملکه
مشرطلارین اسلامن ملل بلسان
آخرت لیکه آرزو سیرار حین علم

بویور غا ک طبعان آسوه شریعتی
سکیلری فرض واجب موزکلا و مودک

خطه یازد او ذو کی طمان قرا ک او قو
قرآت قاعیده مین جو رگو زو و ک
معلم آرا او قو مین بولا قال بلسان
مذکود لاری صی لاریه بلگر و ک
صدر سیراه لکان عالم بولغان کلسه
شهرده گونای مدرسه سه که طور کیر و ک

ایکینی حاجت علمک روسه ده ر
اوز نیجه بییه فاجدای سیر بلو و ک
قادرانک مملکت ک بلسان
مونی بلسان صاقدار و نیای لیکه

ره سیه نکه زاکونلاری اوز تلر
کوزه کتبه بلسا که نگه زور قسین
آلبه هم روسه جفا راندی
همه کتاب رساله کازیتلر
هر تورلی خلقده بیله بویور و قدر
جان بایری سیرین تلره بیده برت

کو رنگین جا را می بار کو کلاه صوفی
نیمه نه فلما که نضو که رنگ کونین
آ ولده نزلت قزاق قورقبا از کس
بالایه اجتهاد کویب بوزلوون
چو قنوب صالحان بد لب کیناد برب
قامتار من بلماگ سونزه اس مضمون
کلیه بولب کویب کوا قایرادن
چینارگان سول ایوه اسپه چیرمین صوون
چول طبیب آ لده بولسه کاشش نیرلر
در شما نزلت قولا تقایدی نکلان طوون

VII

کمر جاقسی خلق ایچنده بار کج جاقسی
کرای جاقسیه یگانلی زده طاجی
راستخوی بارلق آرتقا ریا فلیگی
اورنی مینیه دولتمس با یاروساجی
مالی بقیه سوزاده تینو منه دیب آتیا
خلقه جرمار دلف مین بولسه با مسیحی
نه فایده محل بدلوب شور چینا سیه
اودرای فاسق صارا کتات آلمس قاجی

هان دولهای مکتور حیضان مالیکر قه
اومتلوب علموزده کوز گدی آجی
کدر الهای بر او کتات برک آتسایه
اوزدی اوزن کو نچیلان مین بولما آجی
بر دیان بری تعلم آلمق او خولن
بول کونره چیردک جوزف آرا لاسری
بلو که بلماگانن قهار بولور
هر قایوسی اوزره اومتلوب چاقا لاسری
آلری کویب ایل قور قوبره قارا لکولهای
هنر غیرات بلیمیه چامالاسری
دیریه سینگار بیگیلر چایرغه قالدا
طلبد انقاز ناچار دلی آمالی آسری

اول قزندیان بالائی او عدت قزاق
بلیخ بیلک سونزه بر هنراو آسری
قزاق اویلا ربالامه قاللک بوسام
اوزن چاقمده او طاوون سونزه اونا سز
مونی فایره بریب بایمه بالاکر قه
طلد سواد صالو آیا ققه بایلدن آسری

او چه بود قات او چاقو کف چیتکه حقیقی
او بیه او طریوب جامستا کو هر تاسری
آتا مای سینگا جو کوب کیتوب
جالقا فلغقه همالند جار اما سوری
تر بیه سز طو زین مویس پای بالاسی
قانتار و جور هر خبر ده اخلاصی

VIII

سما آتیاره مرکوب آتیرم کیره کهنه
بعل آتقانه فلغره کویبه کونارم
بعل زمانده کوز سالسال بر صیاربان
نه زست سوزگه طار و طیار کسکی سیار
سوزناده ای سوزنده مای طو ز ایام سز
جالغان بقدری حقیقت آخر کیتار
جانتق زار بی اجکانه چغار و اسان
او بیه نیلین جورت سینی قایران بلار
چو مانه قویله کین قولش قز اوله نیب
قولای قینا به طهار قدرن طهارت کولار
او بیه زین آتیر تانی اورون جوقف
عالم سوز نیب کور کانه کور کالم جودار
آر کولار

آر نا اولاق بولماسه صارا لیر
بوز یال لیر که بکنانه ادر دم کونار
مکنان بر او حقنا نوره با سینی بول
بوز زانه بر او حقسه ایکنه سوکنه اکر
هر صا حقصد بر بیلگانه بولور
سونده جور بیقه تشبیه سز اولگی سز
حلق فایران کور زانسه او سیدای
اسم ز گه آتیر به بر اکره اینار
بعل آتقانه سز و هر همه سیمان
قالساق بزدی خلققه کدر سز کارار
قایتب طور سون او ندرهای بیلگانه ام
عقل دریا کونور او تکور کونور کل صیار
آلده جاقغان گگوده نه او طی بولسه
سوزور کمانگه منره نین قایتب صونار
طاهمی جانی قالغانی کسینه جانک
شاهینار لار بیلگانه جومسینه کورار
حقیق اولور جوق بر او دت بولور جوق
آخر بقدر جیتکانه بر اقا اوله لیر

طوبه بر اقری او برونه جازیب صورایتی
جاننی شائقی جاقسی لر بدعات زه دریر

IX

آفایره باردی کوثر آ کور الهای دی
جنوق بولسه جو مار دلف قف بر الهایری
کتیگانی بیما که نکه سول بولما سه
بیما گانه بلگان قلعه نه که آلهایری

ایکی کوز برینه بری نه شیمان بوثر
جولسه ده قانرای جاقن سینا الهایری
اور سسه قاقه بالا آلهایری
اویینه بر برینه ایله الهایری
عهری ایت جیغسی مینه باراجانور
بیلگیلر برینه بری جیئا الهایری
کولدران آغانلر دلالت قف
سز بولیب بوز لیاثریه یا الهایری

یا سدراسه فایرالی اسکله بر او جغوب
صوکنان کومده بریه بر الهایری
مال بریو چماند قری صابت آلوب
میر ساکنه جاقسی قری تیریه الهایری

راده قینه نکه اورتی جا نشیه
بسیار اکلوفان صوونه سوز الهایری
اوناهوب بری جو فالتامی
طاکو لوق اتفاقه کیک الهایری

نه اودینه جانلی قمار بیچارانک
اوعی مینه هیچ برینه سوز الهایری
آودارو حق وعلیه بوزد لوقه
جور الهایری توزو لک مینه اوگا الهایری

بریه که کسینده بولماقیشونک
توزالوب هیچ چار واسیته الهایری
بر اوی برادینان آرتق بولسه
لر بریه آلتفات مینه تیریه

دشمانی صورتون بولغانه بیسه داعی
اونده دایره قوسب کیده الهایری
چاماندا برن بری موقا مسالیه
هیچ کیمنا صونده چونر برینه الهایری

قدی بیساف پیروی کولادی: قتل قولدی او کولادی
 اصل دیگداره ائلر دی: باقتا مای هرکم بلدی
 احمد آلموقه صرتی مسک: ایلماگا نسب جورادی
 سیرگدی آدم سیکروب: مدخله اوزن نورادی
 شگری جاقحات شام خرقا: صوقد بیساف قایم
 فامسدا نپ اور نسر: آبروین بنده خوگادی
 بنده نرغ قلی سویا کسری: جیلکسه ده خیلادی
 اور نسر استه ما قاپیساف: جمانرق صولای ایزادی
 طبله نسرده ی برکاد انکر: طاصوه ایلن دیسبازی
 آحموقه آیتقان نصیحت: مال اوس میوه تیز ایزدی
 منبره مین دیب جور مار بو: دینا جوزی کیلا ایزدی
 او سگاه جگت موئدا ایزدی: کملکه عبارات سیرادی
 آمو نگرک مین ایوب: بوس سوزده نه اونلادی
 آردف طوتو: اصلادی ادا نشیند لرله ایزدی
 جوگا نسر میکان باس آمار: آیتقانغه قایم کولادی
 کوکل باطریل قوروق: آیتقانده سوز لر بو ایزدی

قرده ره نرغ قزل تل: تو بنده جیتار سوزی
 کایداسی جوق تیزادی: سوز بایلدی دریا نل
 کوله کروه کا کوشرزه: اولکنان جغار اول قورغر
 کولده لولکه مر نورلی: جغان سوز ساچار سوز
 کورده لولکله جگلسی: اوز ایلرین اولاق جور
 جاقتا جور افضل انکرده: بینه بر سوزی اول بیل
 کورده لولکله جگلسی: اوز ایلرین اولاق جور
 سیادتچی نر بنده: سیر اندادغه دنیا گل
 سی خار جاتنه باس اولاق: جفوق قور حاضر هر بر بوق
 هرده اولوب اولمادی: خلققه ساساق بولر نور
 قاتر مایلا آصراب: مال جیفانین بولدی طور
 سیوا ائزاره آرتوقای جیرنه: ائزاره بولور جور سلفه قور
 جاقتی مین ایتقان مجلس: بر ساعتی بنده جل
 جمانن سینه سوز مینه: طایر رو مینار جیکه قل
 دینا کله دست سینه تیر نامه: سوز بول کوشل
 آیتقانده با یقاب بی: ایزدی کیم سوز اولی اور

چکیرا یوب کایا چکیرا کتیار ایلک
اینا خلقه ایر من جو من ایسیا ایلک
قاراسدرو خلق فایر اسه چا بلوب
کومن سرد و محتا جلی رفه کوبیر ایلک

فایر اس جوق اسرافدک جوی طار تو
کیر کسره بیجا و اندری تو کبا ایلک
قدری حال ایر او حقسه طلب کیر که
ده قلب حسرت کهمیوه تو کبا ایلک

تایر اقا لغات او تکران زمان قرائت او
او مراد لاپ کوجنه سالهای ایر ایلک
آلدان خایزای زمان بولار آکرده
فافلر کده بیجا چوللا او تبا ایلک

سینا و کیرون دیوان اسون قدر و کما
ناچار اسون چما کیکسه جیتیر ایلک
خلقعه یکسه مباده بیطار جیلک

چوننی آلبه باسقه دیبای درود ایلک
دو یا کجه کسسه فایره بیبایس جماعت
چاقیرا توپ بونیر ایلک ایر تبا ایلک

ملک کیر کده قانعان جاقسی قمدار
طور سه تاور او نام بر کده ایر ک سرو

کیر سبکچی بونیر کتیار ایر بر اسکه
وعده می بود ایر مای ایت ایر ک
منا و اسون خطا دیگان کسینی
سوکری می دی کور ما کتر جین کدرو

با سقه لیدی کیمکه طو تبا مرزا ایر
اوز کرب اوز کده آردان خایزای بی کدرو
ایکی جوز لی بولا کور ما آ ص کهم
صرت ک سوکده کامدی ای تو بیت کدرو

ایر تا کجه قالمه او متوب جلی کیم
دوست کده بوک کیم کون سیر ایر
صرتی دوست جویگان بولسه اهی جاو
اوزای ایتکه ماگا یمنان کیت دلی

سیرت چار دیم باسقه ایجان طلب
قاسقنات ادر ک سالوا او تو دم چار ک

حیکما جویر بولسا ک طور ایت کیم
کیر موده آردیما قرائت طور کله ک

معانی سوزم تیره ای خوبها سه ده
بر اثر سرما یزدید و آب او سرد کیسه

میر یعقوب بار سوز مناره بازار آجری
جیلوب هنر بازار کحل نیل اسکله
سینه بلکچر دهن سوز دی صالوب
بدله میدی عقل صاوتیت سردیها سکه

اوز گردی پیران اوستاب میره میره جلق
نایقه امتحان قنبر گاماسکه
طالی تیره قویغه قاسقرچا و چاشنه
دیده سینه کورا تورو او نره ماسکه

هراسکه اوز غور منجه بها پیر و نب
حیانت تیرین عدلان چه دیها سکه
بلمنر طو پاس بولسان مویغه آلوب
بدلامه غیر یلر که بل دیها سکه

اس اسره طالتو لوق پیوه باسره قوسب
فاید اجوق قدر چولا غی انالیر اگسره

چما کنار

چما کنار کیماس چیر که بوی کور سلتیا
بولداینا اوز قو لکنان نیکلار اسکله

فلا نجه بلیت و دیگان سوز نه ماز بوب
میر زالم تلمیرک آلسان ایلا رسبا
جوسقه آبرو سوز قانتا سبای
بیل با ایلا توکل قل جینار اسکله

هراسکه هنر خیله کیره بولار
تل آلسان او مر اولاب مالها کوپکه
بدل سوز مر ا لتفا تشر جو سقه قالو
تو بنده قالوب جور مه او کچیکه

4

XXV

کوگلی بوز بید نزه آچلغان نرای
قداری کار یلر دای با سلخان نرای
لدنی کو بیه برده ی سوز چغار حچ
خلقنه فایده پیرو بساچلغان نرای
هر کمنن قحج وینه تیه سویدله
مدخلاب له رجه گردی آبر فائزای

سور همین در شمانی آزایت دوستی و بایت
 طاعتات عیبگری جا سر قانرای
 هنرمینه قوربی اینده کوزه مدینه قل
 اوزنه کتای کیلور آسلفانرای
 آرتلوب دوستی کتای
 بولما شود شمانی باسلفانرای
 جا قلیوب جور تیقه قیگی سینه بیره
 بلد گبه دوستی قانرای قاسن قانرای
 بولما کتای کورسه قزار کورنگانکه
 باقی کتای قاسن قانرای اصل قانرای
 اینا کوی بیجا بیره کتای بو قدر
 کوزه گبه بولسا داعی باسلفانرای
 خفه ده جور تدیک کنی جور آورا بوب
 مقصودی کو کلنده حاصل بولما
 آرسلا نلر اینه چاوب میرت بولم کوز جور
 غیراتی بویغه صیمای آچنغانرای

جول

بول کونزه کو بو خور بو چورا بوسیه
 شها باز لرقانله جاودی قاجری قانرای
 فایره جوق ایریکده با یقلسا کتای
 کوز جیبار اولاق قانرای تاسلفانرای
 قاسن کتای قدرت قانرای بلسویم
 کورمایدی اوی جیبار و نسلفانرای
 فایره سر ملچان سوزدی هر کم آیتار
 کیلما بیره سوزدی ناچی آسلفانرای
 همه سه بول آتیقانتن با یقما بوسیه
 اوزنه اولدک جگت قاسن قانرای

XXXX

۱۰ فندم اخطا قانرای آتق قانرای
 بول کوز جیبار سان خلق قانرای
 الگاری باسلفان آتیق بوسیه کتای
 خفاده چارده م طایبای طار قانرای
 آراسی آسلفان میان جیر سیکلری
 مثالی قارا گنهی مینه چارق قانرای

حیات مدلل میوه چارناده
یا بقا سالن آرا سزده قاریق قاندر

بندده نند بری کوچری بری ناچار
او لچاسلان جوقد قمینین بارلق قاندر

سیرارمه قویجی بولوب قاسقرو قاندر
ایزگو لاله ظلم لقرن قاندر بولما

جاقتی میوه جهان کیندی آرا لاسوا
مقلره هیچ آدمینن طاقا بولما

او کینج کون او تکا سوزن بیریما فایده
دمنن شربانسان قاندر قاندر

طور فاندده تن سلامت نیگه او طور
بیرنه کو گلده آلفان بارونجا لهای

چار با سوزن جانمالا سبای دانیمه جوق
تیبلی سیباغا کدی آلد قاندر

خبر مسائیرده خضر اورنن کینر کینر
خدیجه بولسه دافی مالوق قاندر

کوز

کوز چیار ره هر نرسه نین آصلینه
سوزینه آلد او سوزن نانو قاندر

چار صدقده قلسا کده چار اسیادی
کاره قایوب کوندر بولدر چال قغاندر

قان تو یسبه آیانیکه اوزار ماسرد
او سندر ای آما کده چار قاندر

بیل با یلا آتد کل میوه جوم کوز کدی
هیچ کمناره جورا سوزن خوفلا بیل

بیریز لر خفا کده جدر آوز ایوب
هیچ نرسه بول وقدره آنقر لهای

۸۷۷

بولادی طور قانیکی ولا یا تم
طما نظام آریغده ماد یار اصل اتم

بول سوزنک محراری هم نشری
دولا ط اونلی میر عیقد اوزم اتم

خدیجه خلوقه فایده کیده مه
بول آتیدان سول نیت میوه خرم ستم

قیس دیر و قدری حال ایتم نظم
کردن او و تو حین که در کل شدت

سوز مدی جاوب در جمای حلقه طاق
نیلا سینه قدری ببردن بر جا جستم
میدانغه سوزنی سالب قدری در مدگان
هر اسدن نگریه دیب قیو لیتن
هنر که جور میں سوسا قمار لایب
علمی که در طاقه لایتن
نقلیم میں و ترب او جوت جورگان رایهن
از لایه میں خیر می بولسه طابله تن
شکو لایه بیگانه ایدی آتام مر حوم
ذمانشکه تورق کورق طاقه لایه
اور سون تله بلو خطین طاقه
بیرا و که بولما سوز دیب جانانق
جو لغایری جای جنت و ایمان
بی حسا ایضا الله رحمت

آز

از بلگان مسمی که سایه سوره
ملکه خدمت است و اجتواد م

بلدی برو بلگا گانگه بلگا نهری
اوز منق دیب بلایمیه زور منق انم
میں جو رسو جهان کیریب خلق آرد
جور که کون بولار دیب جانانق
هر ایلدی اوز کوزه میں کور سینه
سبب تو مولا عام آچلا تن
اولگی ای جاقسی بوردن ادر فال آلوب
مقتود بین آرتدی روده مهر قتم
هر کیم فایره آن علم میں کور ساقیاسه
کوب بلو کیم بولادی آفلا طوف
فایدا سر علمده جوت هیچ پروفا
اچو که آجی سعادی جانانق
بولغایری طاقه است آفتار ملای
استقره چو لره گانلر جانانق

